

Občas slýchám otázku „Proč druhý díl Dějin města Hranic nikdy nevyšel?“ Inu, bylo to takhle: na konci 60. let připravovalo město Hranice oslavy jedné z prvních písemných zmínek o své existenci a vznikl též nápad vydat konečně moderní dějiny Hranic.

Je dobré si uvědomit, že skutečné dějiny města nejsou kronikářské záznamy o tom, že v tom a tom roce byly velké povodně a v dalším zase navštívil město prezident Masaryk. Takovou kronikářskou historii nacházíme ve všech knížkách o Hranicích od Gallašových německých dějin z roku 1836 až po Necidovu a Juračkovu knížku z roku 1995. (O hranickém kronikářství pojednává kniha *Kronikáři města Hranic* z roku 2004.) Sepsat skutečnou historii na základě studia archivních materiálů, příp. archeologických vykopávek atd. je mnohem složitější. V roce 1967 tedy vznikl plán sepsat a vydat moderní dějiny města – úkol si rozdělili dva profesionální archiváři (Bohumír Indra a Ivan Krška) a jeden středoškolský učitel (Ludvík Novotný), přizváni byli i další odborníci.

První díl vyšel roku 1969 v neuvěřitelném nákladu 4000 výtisků - díky tomu je ještě dnes možné si knihu koupit. Obsahoval dějiny města od pravěku do třicetileté války a jednotlivé kapitoly napsali: správkyně hranického muzea Marie Jašková (pravěk), nestor moravské vlastivědy Ladislav Hosák (počátky města) a Bohumír Indra (15.-16. století). Navázat měl druhý a třetí díl, počítalo se, že do deseti let by celý projekt mohl být hotov. Normalizace počátku 70. let jej však postupně pohřbila. V roce 1972 byly Městským národním výborem (tehdejší Městský úřad) předběžně schváleny náklady na tisk knihy, ale navržený rozsah druhého dílu (do roku 1918) měl být výrazně zkrácen a celé dílo mělo projít politickou cenzurou. Dr. Indra odmítl svou připravovanou práci, založenou na nepublikovaných archivních materiálech, krátit - když už práci dělal zadarmo a ve volném čase. Tak se jednání kolem knihy dostala do mrtvého bodu a dr. Indra se začal věnovat jiným tématům. Pro hranický Zpravodaj však připravoval celou řadu článků z historie jednotlivých domů (soubor textů *Historie hranických domů* by měl vyjít ještě letos) i portréty významných osobností (vyjde snad v roce 2006).

V devadesátých letech, kdy cenzurní omezení padla, už zase zdravotní stav dr. Indry nedovoloval dokončení textu. V roce 1992 zemřel Ludvík Novotný, v roce 2003 Bohumír Indra. **V roce 1996 dr. Indra otiskl ve Sborníku Státního okresního archivu Přerov pokračování Dějin města, v němž pojednal o Hranicích za třicetileté války**, tím se zpracované dějiny Hranic dostaly do poloviny 17. století. Přípravný materiál i předběžný text dalších dějin Hranic je dnes uložen v pozůstalosti dr. Indry (Zemský archiv Opava), bohužel v podobě, která publikaci neumožňuje. Čtenář by si měl uvědomit, že od 17. století velmi rychle přibývá dochovaných písemností, takže jejich zvládnutí vyžaduje stále větší množství času - to také způsobilo, že text zůstal nedokončen. Dr. Krška zpracoval období let 1848-1918 v rukopise (uložen ve Státním okresním archivu Přerov), podle slov autora je dnes text příliš poznamenán dobou svého vzniku (např. některé archivní fondy v té době nebyly zpřístupněny). Ludvík Novotný na „svém“ období (od roku 1918 do současnosti) také pracoval - v roce 1969 vydal brožurku *1. světová válka a 28. říjen 1918 na Hranicku*, snad připravil i delší text - dnes by však byl spíše dokumentem doby, než skutečnou historií města.

Všichni tři pánové využili materiály, které shromáždili, v řadě článků, otiskovaných v 70. a 80. letech v hranickém Zpravodaji - celkové dějiny města ovšem vlivem nejrůznějších okolností nevznikly. Dnes bohužel není nikdo, kdo by se zpracování celistvých dějin Hranic mohl ujmout.

Jiří J. K. Nebeský

www.historie.hranet.cz